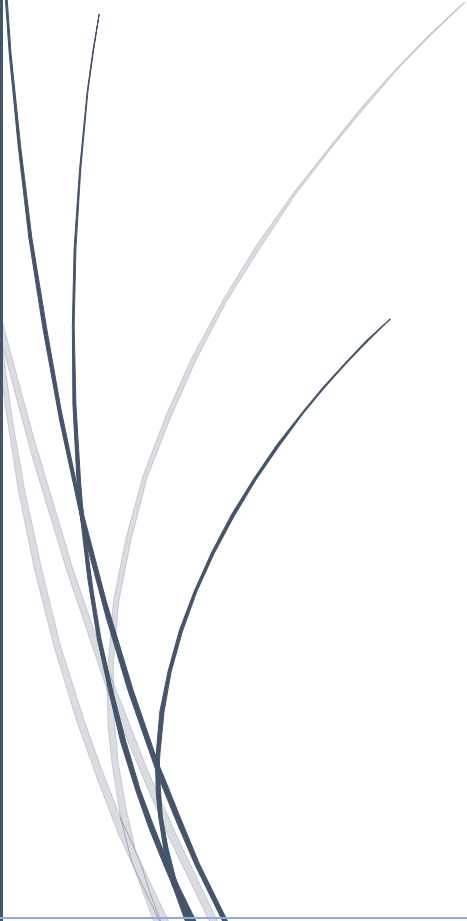

Povećanje naknade za razvoj

Financiranje EU projekta

Obrazloženje Odluke o izmjeni Odluke o obračunu i naplati naknade za razvoj sustava javne odvodnje, br. 221-16/19, (NN, br. 104/2019)

Usluga odvodnja d.o.o.
Br. 53-5/21
Pazin, listopad 2021. godine

Na temelju odredbe članka 52. st.1. i članka 56. Zakona o financiranju vodnog gospodarstva („Narodne novine“ broj 153/09, 130/11, 56/13, 154/14, 119/15, 120/16 i 127/17, 66/19), javni isporučitelj vodnih usluga (Usluga odvodnja d.o.o.) može svojom Odlukom odrediti da se uz cijenu vodne usluge javne vodoopskrbe, odnosno uz cijenu vodne usluge javne odvodnje plaća i naknada za razvoj (odluka o naknadi za razvoj).

Pristupanjem Republici Hrvatske Europskoj uniji proizašle su obveze zadovoljenja vodno komunalnih direktiva što u konačnici podrazumijeva izgradnju i rekonstrukciju sustava odvodnje otpadnih voda na uslužnom području, a to je područje Grada Pazina, Općine Lupoglav, Općine Tinjan, Općine Gračišće, Općine Cerovlje, Općine Motovun, Općine Karojba, Općine Sveti Petar u Šumi i Općine Žminj.

Cilj projekta izrade studijsko – tehničke dokumentacije za izgradnju aglomeracije EU Pazin - Središnje Istre i njegove provedbe jest smanjenje pritiska onečišćenja na vodna tijela na području pružanja vodnih usluga u nadležnosti naručitelja usluge i partnera u EU projektu aglomeracije:

- Osiguranje sanitarno i kemijski ispravne vode za piće i potrošnju općenito;
- Očuvanje (kvantitativno i kvalitativno) vodnih resursa podzemnih voda i okoliša;
- Unapređenje načina prikupljanja i odvodnje otpadnih voda;
- Pročišćavanje otpadnih voda prema propisanim graničnim vrijednostima emisija u okoliš;
- Poboljšanje uvjeta života i razvoj gospodarstva.

U svrhu realizacije navedenog postoji potreba osiguranja kontinuiteta u financiranju izgradnje sustava javne odvodnje i rekonstrukciju postojeće.

Odlukom o obračunu i naplati naknade za razvoj sustava javne odvodnje (NN, 104/19) od dana 30.10.2019. godine uvedena je obveza plaćanja naknade za razvoj sustava javne odvodnje svakoj fizičkoj i pravnoj osobi koja je priključena na javni vodoopskrbni sustav, kao potrošač vode za piće odnosno neposredni obveznik plaćanja cijene vode na uslužnom području Istarski vodovod d.o.o. Buzet. Osnovica za obračun naknade za razvoj je količina isporučene vode obvezniku, u iznosu od 1,00 kn/m³ utrošene vode.

Obveza plaćanja naknade za razvoj sustava javne odvodnje uvedena je kako bi se prije svega osigurala provedba sljedećih aktivnosti u cilju razvoja sustava:

- provedba ciljeva vodno-komunalnih direktiva koje je Republika Hrvatska usvojila pristupanjem Europskoj uniji,
- izrada studijsko-tehničke dokumentacije na području aglomeracije EU PAZIN (Središnja Istra sa JLS-e: Grad Pazin i Općine: Cerovlje, Gračišće, Lupoglav, Motovun, Sv.Petar u Šumi, Karojba, Tinjan i Žminj) za financiranje iz EU fondova, osiguranjem potrebnih financijskih sredstava, kao i pravodobnim rješavanjem imovinsko-pravnih odnosa te,
- rješavanje pitanja daljnje izgradnje sustava javne odvodnje i uređaja za pročišćavanje otpadnih voda kroz tzv. dugoročni program.

Naknada za razvoj se obračunava i naplaćuje mjesečno putem računa za vodnu uslugu javne vodoopskrbe i priljev je javnog isporučitelja vodne usluge javne odvodnje trgovačkog društva Usluga odvodnja d.o.o.

Namjenska sredstva počela su se naplaćivati **od studenog 2019. godine**. Radi lakšeg izračuna projekcija, Tablicom 1. prikazana su raspoloživa sredstva za daljnju provedbu projekta na bazi prikupljenih sredstava u 2020. godini.

Tablica 1. Prikaz ukupnih sredstava naknade za razvoj sustava javne odvodnje u 2020. godini

I.	II.	III.	IV.	V.
GRAD/OPĆINA	PRIKUPLJENI IZNOS	% Udio	Provizija 5%	NETO PRIKUPLJENI IZNOS
GRAD PAZIN	468.823,00	33,9%	22.650,40	446.172,60
OPĆINA MOTOVUN	76.142,00	5,5%	3.678,67	72.463,33
OPĆINA KAROLJBA	84.468,00	6,1%	4.080,93	80.387,07
OPĆINA TINJAN	161.808,00	11,7%	7.817,48	153.990,52
OPĆINA SV. PETAR U ŠUMI	178.327,00	12,9%	8.615,57	169.711,43
OPĆINA LUPOGLAV	49.756,00	3,6%	2.403,88	47.352,12
OPĆINA CEROVLJE	59.823,00	4,3%	2.890,25	56.932,75
OPĆINA GRAČIŠĆE	49.174,00	3,6%	2.375,76	46.798,24
OPĆINA ŽMINJ	254.788,00	18,4%	12.309,65	242.478,35
UKUPNO	1.383.109,00	100,0%	66.822,59	1.316.286,41

Kroz 2020. godinu prikupljena su sredstva u iznosu od **1.383.109,00 kuna bruto**, a koja se ulažu namjenski na sljedeći način:

- 5% provizije za uslugu obračuna i prikupljanja naknade za razvoj po naplaćenim sredstvima naknade od strane korisnika usluge izdvaja se Istarskom vodovodu d.d.,
- dobiveni neto iznos dalje se troši za pokriće izrade STD na području aglomeracije EU PAZIN – Središnja Istra,
- za financiranje vlastitih kadrova i vanjskih stručnih suradnika,
- za ostale troškove pod kojima podrazumijevamo materijalne administrativne troškove kao što su poštanske usluge, objave u službenim novinama, telekomunikacijske usluge, reprezentacija i službena putovanja koji su bili potrebni za provođenje aktivnosti pripreme i provedbe EU projekta.

Tablica 2. Prikaz ukupnih obračunatih i utrošenih sredstava naknade za razvoj sustava javne odvodnje za razdoblje: siječanj 2020. - prosinac 2020. godine te ukupno raspoloživo stanje na kraju razdoblja

I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.
PRIKUPLJENI IZNOS	Provizija 5%	NETO PRIKUPLJENI IZNOS	UTROŠENO STUDIJA PRONING 5%	KADROVI	VANJSKI STRUČNI SURADNICI	OSTALI TROŠKOVI
1.383.109,00	66.822,59	1.316.286,41	64.125,00	178.072,43	91.995,00	13.503,24

EU projekt za projektiranje i izgradnju aglomeracije EU PAZIN – Središnja Istra, vidljivo iz Tablice 3., sastoji se od dvije faze. Prvu fazu čini priprema projekta koja je trenutno u stadiju izrade analize obuhvata projekta i varijantnih tehničkih rješenja vodoopskrbe i odvodnje sa hidrauličkim matematičkim modelima vodoopskrbe i odvodnje što se zajedno s projektiranjem procjenjuje na iznos

od 25.000.000,00 kuna za koje će IVU (isporučitelj vodne usluge) – JLS morati izdvojiti 15% novčanih sredstava sufinanciranja odnosno 3.750.000,00 kuna.

U financiranju procijenjenog iznosa od 800.000.000,00 kuna u provedbi druge faze Hrvatske vode okvirno će sudjelovati sa 11% novčanih sredstava, Ministarstvo financija sa 11%, JLS/IVU sa 8%, a od EU programa dobit će se sredstva u iznosu od 70%, što bi za IVU -JLS značilo sufinanciranje u iznosu od 64.000.000,00 kuna.

Tablica 3. Prikaz faza i procjene troškova EU projekta

PROJEKT EU PAZIN	PERIOD PROVEDBE	UKUPNI PROCJENJENI IZNOS	% SUFINANCIRANJA	IZNOS IVU - JLS
1. FAZA: PRIPREMA PROJEKTA				
Izrada SPD - studijsko projektne dokumentacije (koju treba pripremiti u fazama	2019-2023	15.000.000,00 kn (25.000.000,00 kn)	HV 85% - IVU 15%	2.250.000,00 kn (3.750.000,00 kn)
1. Studija izvodljivosti				
2. Elaborat zaštite okoliša/Studija utjecaja na okoliš				
3. Hidraulički model odvodnje i vodoopskrbe te modeliranje				
4. Idejni projekt s ishođenim lokacijskim dozvolama				
5. Elaborat nepotpunog izvještaja				
6. Glavni projekt (s ishođenih minimalno 51% dozvola za aplikaciju)				
7. EU tenderi - DON za nabavu radova, roba i usluga				
8. Aplikacija projekta				
2. FAZA: PROVEDBA EU PROJEKTA				
0. Imovinsko pravna priprema - retrofinanciranje (troškove podmiruje prijavitelj u 100%, a po odobrenju prijavi, ako su troškovi opravdani - povrat 70%)	2022-2030	350.000.000,00 kn (800.000.000,00 kn)	EU 70% - Nacionalna sredstva 30% Nacionalna sredstva: 11% Min financija 11% HV 8% JLS/IVU	28.000.000,00 kn (64.000.000,00 kn)
1. Provedba javne nabave				
2. Izvođenje radova, roba i konzultantskih usluga				
3. Promidžba i vidljivost				
NEPRIHVATLJIVI TROŠKOVI				
Troškovi donošenja izmjena prostornih planova	1. i 2. faza	4.500.000,00 kn	100% JLS	4.500.000,00 kn

Uspostavom mehanizma naplate naknade za razvoj u ovu financijsku konstrukciju uključuju se i direktni korisnici. Kako bi se akumuliralo što više sredstava za financiranje te time olakšala provedba EU projekta i kako bi se tražili što manji kreditni izvori financiranja, biti će potrebno povisiti iznos naknade za razvoj javne odvodnje **na najmanje 2,00 kn/m³ utrošene vode.**

U novom programskom razdoblju Europske unije biti će određen novi udio sufinanciranja projekata. Smatramo da su uvjeti sufinanciranja koji su sada na snazi vrlo povoljni za korisnike sredstava i očekujemo da se isti neće značajnije mijenjati, međutim najave idu u suprotnom smjeru. U svakom slučaju, Društvo koje priprema projekt veličine 800 milijuna kuna mora biti financijski spremno na oba scenarija, što neminovno znači da je potrebno krenuti s prikupljanjem veće naknade za razvoj.

Na bazi okvirne prosječne mjesečne količine potrošene vode od 10,00 m³, povećanje cijene za krajnjeg korisnika do sada je iznosilo 10,00 kuna na ukupnom računu. Povećanje s 1,00 kn/m³ na 2,00 kn/m³ značilo bi mjesečno povećanje za dodatnih 10,00 kuna po računu za krajnjeg korisnika.

Za procjenu budućih raspoloživih prikupljenih sredstava na godišnjoj razini kao ogledni primjer odabrano je jednogodišnje razdoblje, i to za 2020. godinu kao jedinu cjelovitu godinu u kojoj se naknada za razvoj naplaćuje.

Tablica 4. Prikaz prikupljenog iznosa u slučaju povećanja naknade na 2,00 kn/m³ do kraja trajanja ovog proračunskog razdoblja, uključujući prijelazno razdoblje do 2030. godine

I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.
GRAD/OPĆINA	PRIKUPLJENI IZNOS	% Udio	% Rast po godinama	PRIKUPLJENI IZNOS od 2020. do 2023.	PRIKUPLJENI IZNOS od 2020. do 2027.	PRIKUPLJENI IZNOS od 2020. do 2030.
GRAD PAZIN	468.823,00	33,9%	1,000%	2.841.067,00	6.629.157,00	9.470.225,00
OPĆINA MOTOVUN	76.142,00	5,5%	1,000%	461.421,00	1.076.648,00	1.538.068,00
OPĆINA KAROJBA	84.468,00	6,1%	1,000%	511.876,00	1.194.378,00	1.706.254,00
OPĆINA TINJAN	161.808,00	11,7%	1,000%	980.556,00	2.287.965,00	3.268.522,00
OPĆINA SV. PETAR U ŠUMI	178.327,00	12,9%	1,000%	1.080.662,00	2.521.544,00	3.602.205,00
OPĆINA LUPOGLAV	49.756,00	3,6%	1,000%	301.521,00	703.550,00	1.005.071,00
OPĆINA CEROVLJE	59.823,00	4,3%	1,000%	362.527,00	845.897,00	1.208.425,00
OPĆINA GRAČIŠĆE	49.174,00	3,6%	1,000%	297.994,00	695.320,00	993.315,00
OPĆINA ŽMINJ	254.788,00	18,4%	1,000%	1.544.015,00	3.602.702,00	5.146.718,00
UKUPNO	1.383.109,00	100,0%		8.381.639,00	19.557.161,00	27.938.803,00
			PROVIZIJA 5%	419.081,95	977.858,05	1.396.940,15
			NETO PRIKUPLJENI IZNOS	7.962.557,05	18.579.302,95	26.541.862,85

Tablica 4. prikazuje kako će povećanje iznosa naknade za razvoj na **2,00 kn/m³** evidentno doprinijeti dvostrukom povećanju sredstava u danim razdobljima. Ukoliko se najkasnije s početkom 2022. godine naknada povisi za 50%, do 2023. godine možemo prikupiti 2.667.323,55 kuna neto više od trenutnih mogućnosti. U intervalu do 2030. godine povećanje bi iznosilo 11.558.848,55 kuna više prikupljenih sredstava.

Usporedbom trenutnih financijskih kapaciteta Društva s vrijednošću budućih projekata očigledno dolazimo do potrebe za određenim promjenama u prikupljanju sredstava. Također, smatra se da je promjenu važno implementirati u što kraćem roku kako se ne bi „gubili“ priljevi koji će se kroz godine pokazati od iznimne važnosti za provođenje strateških projekata i smanjenje financijskog opterećenja JLS, a koje su uzročno posljedično uvijek prve prozване na izdvajanje sredstava kao vlasnici infrastrukture na svome području.

Informativno, u Tablici 5., dajemo, za usporedbu, pregled cijena naknade za razvoj javne odvodnje koja se naplaćuje po pojedinim jedinicama lokalne samouprave u okruženju.

Tablica 5. Cijena naknade za razvoj javne odvodnje po količini utrošene vode korisnika izražena u kn/m³

<i>Korisnici</i>	JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE						
	PAZIN	PULA	POREČ	ROVINJ	UMAG	MEDULIN	LABIN
<i>jedinica mjere - isporučena voda vodne usluge m³</i>							
PRIKLJUČENI							
<i>Domaćinstvo</i>	1,00	2,55	2,30	2,00	1,00	2,81	1,00
<i>Gospodarstvo</i>	1,00	3,64	3,80	2,00	1,00	5,64	1,00
NE PRIKLJUČENI							
<i>Domaćinstvo</i>	1,00	2,55	4,00	2,00	1,00	2,81	1,00
<i>Gospodarstvo</i>	1,00	3,64	3,80	2,00	1,00	5,64	1,00

Iz priloženog je vidljivo kako se na području sedam različitih aglomeracija skupljaju različiti iznosi naknada za razvoj po utrošenom m³ vode, a ovisno o zahtjevnosti teritorija, mogućnosti osnivača na sufinanciranje troškova poslovanja i veličini aglomeracija.

Za primjer valja istaknuti Grad Poreč koji od 2018. godine predmetnu naknadu od nepriključenog dijela stanovništva (kategorija domaćinstvo) skuplja u iznosu od 4,00 kn/m³ (dok početak prikupljanja u nešto nižem iznosu datira još iz 2014. godine), ili Medulina koji za istu kategoriju naplaćuje 2,81 kn/m³, a istovremeno im je opseg aglomeracije dvostruko manji, a financijske mogućnosti Društva i njihovih osnivača su višestruko veće.

Iz razloga veće mogućnosti sufinanciranja poslovanja komunalnih poduzeća od strane njihovih osnivača, iznos od 1,00 kn/m³ za naknadu za razvoj primjenjuju aglomeracije poput Umaga i Labina, a zahvaljujući razvijenom turističkom, te uzročno posljedično i gospodarskom sektoru na tim područjima.

Obzirom da se proračun osnivača Društva, pa tako ni proračuni ostalih JLS s uslužnog područja ne mogu uspoređivati s navedenim gradovima, preostaje za donijeti pozitivno mišljenje na predloženo povećanje naknade.

Kako bi kompletan projekt bio u konačnici uspješan očekuje se maksimalan angažman svih članova projektnog tima. Solidarnost i jedinstvenost svih partnera preduvjet su za uspješno ostvarenje zajedničkog cilja, izgradnju jedinstvenog, te tehnički i ekonomski najpovoljnijeg sustava odvodnje i pročišćavanja i vodoopskrbe na području Središnje Istre.

Usluga odvodnja d.o.o.

Dragan Šipraka, dipl.ing., v.r.